

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

AXILLAM inferiorem è suâ sede dimoveri non rara observatio est: *amphiarthrosis* quâ utriusque temporum ossi comittitur, peculiaris glenoidearum cavitatum conformatio, suorumque tandem ligamentorum ac musculorum valida contractio, eam ab illo morbo, quibuslibet ossibus mobili inter sese ratione junctis communi, immunem præstare non valent. Cum in hujus-ce luxationis causas. & signa inquirere, variasque methodos quibus reponi possit exponere animus sit, propositiones nostras Anatomiz face, morbis cognoscendis adeoque curandis necessariâ, illustrandas esse censemus.

MAXILLA inferior duabus in fœtu partibus composita, in adultis tamen os unicum arcui non absimile exhibet, cujus extremita-

2

tes obliquè sursum & posterius reflectuntur : tres in partes dividentur , quarum arcus mediam, extremitatesque, rami maxillares anatomicis dictæ posteriores constituunt. Duæ in arcu facies & oræ perpendendæ veniunt : facies anterior prominentem perpendicularemque mediâ suâ in parte lineam habet , juxta quam fossulæ minores positæ sunt ; foraminula quoque , lineæque prominentes ab illis foraminibus ad utrumque ramum obliquè protensæ , in eâ perspicui possunt. Facies posterior , concava , leviusculis asperitatibus , iisdemque ac altera lineis , conspicua est. Ora superior nunc paucioribus, nunc verò numerosioribus foveolis pro dentibus excipiendis excavatur , & in inferiore nihil nisi duo labra possunt considerari.

QUILIBET maxillæ ramus parallelogrammi figuram æmulatur , cujus externa facies levigata est , interna verò quasdam asperitates , mediâque suâ in parte discissum foramen habet. Tres in unoquoque margines & anguli occurrunt : ora superior angulis superioribus comprehensa , excavata est & quâdam veluti acie instructa ; inferior inferiori arcus margini continua , majori pollet crassitie ; posteriorque tandem inæqualis est crassitie , & in cylindri modum convexa. Angulorum inferior asperitatibus donatur , & licet obtusus sit , propriè tamen anguli maxillaris nomine designatur , dùm superiorum alter triangularis & acuminatus , coronoides , alter verò in modum capituli conformatus , condyloïdes processus audit.

UTERQUE condilus ovatam exhibet figuram , cartilagine anteriùs obducitur , breviorique collo sustinetur : ea autem condilorum directio est , ut una ex eorum extremitatibus anterior & externa , altera verò posterior & interna sit. Cavitate quâdam glenoïdeâ , in ossibus temporalibus excavatâ , ejusdemque figuræ ac directionis excipiuntur : Hæc ossibus undèquaque processibus circumvallata , fissurâ quâdam dividitur , cartilagineque anteriùs obducitur.

CONDILI pluribus ligamentis temporum ossibus alligantur : externa , lateralia ob situm nuncupata , condilorum glenoïdearumque cavitatum extremitatibus respondent , internum verò seu capsulare , hinc cavitati , indè totius condili periferiæ adhæret : peculiarem suâ in cavitate cartilagineam , in utrâque facie concavam ac interarticularem dictam continet , eique sic annectitur , ut laxior à cavitatis margine ad cartilagineam , & à cartilagine strictior ad condilum descendat. Hinc fit ut cartilago illa , motu quodam

totalitatis cum condilo efferatur, mobilisque cavitatis vices gerat.

QUINQUE musculorum paria maxillæ inferiori ascribuntur, scilicet temporales, masseteres, pterigoidei tùm externi tùm interni, musculique tandem biventre. Cùm verò hujus motibus sufficere posse non videantur, superiores ac inferiores hyoïdes ossis, communesque seu externos laringis musculos iis superaddendos esse arbitramur.

CROTAPHITES seu temporalis hinc omni temporum regioni, indè verò acuto maxillæ processui annexus, duobus fibrarum radiorum in modum dispositarum ordinibus, medioque constat tendine, ac sub tentorio quodam pro externâ pericranii lamellâ, pericranio ipso, muscoli-ve ipsius aponevrosi perperam habito, includitur. Masseter in inferiore & laterali faciei parte, zigoma inter & angulum maxillarem quibus adhæret positus, tres veluti minores constituit musculo, quorum exterior ab anteriore superioreque ad posteriorem & inferiorem partem vergit, medius contrariâ prorsus ratione obliquus est, interior verò directè ferè ab internâ zigomatis ad externam anguli maxillaris faciem procedit.

PTERIGOÏDEORUM internus seu major pterigoïdeæ foveæ maxillarique angulo anteriùs inseritur ac masseteri responder, dùm externus seu minor, hinc pterigoïdeo processui, indè vero condili collo anteriùs adhærescit. Biventer sic dictus ex eo, quòd duobus musculis, medio tendine disjunctis, componatur, à scissurâ mastoïdeâ obliquè descendit, versùs os linguale gracilescit & in tendinem à stylo-hyoïdeo musculo, veluti, vaginâ, complexum definit, laxiori deinde aponevrosi vicinis adhæret partibus, & ad mentâ simplicissim cui affigitur, carneus ascendit.

HYOÏDIS ossis muscoli diversi sui sitûs ratione in superiores ac inferiores non immeritò dividuntur, variaque pro variis è quibus procedunt partibus, nomina sortiuntur: Hinc est quòd superiores milo, genio, styloque hyoïdei dicantur, & inferiores sterno, omoque hyoïdeorum nominibus designentur. Communes tandem, seu externi laringis muscoli eandem ob rationem hyo sternoque thyroïdei nuncupantur.

MAXILLA deorsùm, fursùm, antrosùm, retrorsùm, in latusque

4

moveri potest. Axis* motus depressionis & elevationis est in mediâ rami maxillaris parte, condilum inter & ejusdem angulum, ita ut eò magis accedat condilus, quò angulus magis recedit, & vice versâ. Totâ maxilla dùm antrorsum & retrorsum fertur, motu totalitatis accedit vel recedit: minimus tamen posterior ille motus est. Lateralis eâ fit ratione, ut unus è condilis supra alterum tanquam circa centrum moveatur, circuli que segmentum describat.

Motus lateralis non eâdem ratione in quocumque maxillæ situ perficitur; cùm enim ita antrorsum posita est ut rursus valeat accedere, unus è condilis anterioribus, alter verò posterioribus fertur; eâ autem sic posita ut nullus accessioni detur locus, condilus alter recedit, & supra alterum anterioribus hærentem in circulum movetur; idem de illo motu dicendum siue maxilla paululum siue maximè depressa sit. Insuper primo in casu facilius, ac in quolibet alio situ, in secundo verò nullatenus antrorsum valet accedere.

MAXILLÆ deprimendæ pterigoidei minores seu externi, utraque pars anterior biventris, milo-hyoideus, genio, sterno, omohyoidei, hyo, sternoque thyroidei inserviunt. Absit posteriorem biventris partem huic motui aptam esse dicamus, obstat enim intermedii tendinis immobilitas. Si quis autem in illius usus inquirat, eum cum stylo-hyoideo, caput pro majori oris aperturâ attollere percipiet. Elevationis motus à temporalium, masseterum, internorumque pterigoideorum contractione repetendus est.

Motum horizontalem antrorsum externi pterigoidei, nec-non pars exterior utriusque masseteris simultaneâ suâ actione producant; contrariusque motus qui solis posterioribus temporalium, mediisque masseterum fibris vulgò tribuitur, ab anteriore quoque biventris parte, milo-hyoideo, genioque hyoideis pendere nobis videtur.

Cùm tandem lateralis motus diversâ pro variis circumstantiis fiat ratione, nunc his, nunc illis musculis producit. Maxilla naturali suo in situ supposita, exteriore masseteris parte, pterigoideoque externo directioni motus oppositis in latum movetur: eâ ita antrorsum sitâ, ut magis valeat accedere, iidem ejusdem lateris

* De illis inferioris maxillæ motibus, necnon de musculis quibus producuntur, consuli possunt Acta Regiæ Scient. Acad. an. 1744.

5

musculi, posterioresque temporalis ac milo-hyoidei, nec-non media masseteris alterius lateris fibræ, ad illum motum producendum contrahuntur: antrorsum denique rursus accedere non possit, musculi qui hujus retractioni dicantur & sunt in directione motus, illum pariunt.

LUXATIO seu dimotio maxillæ completa est aut incompleta. Completa dicitur, cum ambo condyli suis è cavitatibus exciderunt, incompleta è contrà appellatur, cum unus tantum ex illis suo è loco secessit. Eadem utriusque causæ, eæque internæ sunt vel externæ; tales sunt ligamentorum debilitas, convulsiones, oscitatio &c. ictusque & lapsus, quos huic actioni, nisi maxilla jam jam depressa sit, impares arbitramur.

MAXILLA non in aliam quàm in anteriorem partem dejici potest, ex aliis enim partibus ossei processus, ligamentaque robustiora illius obstant dimotioni, quæ, cum completa est, integram ossis depressionem producit, è contrà verò illud ita inclinatur, ut dentes paribus non respondeant. Saliva in utroque casu copiose effluit, siccantur fauces, ac loquela & deglutitio ægrè admodum fiunt.

QUIDAM oris hoc in casu aperturam ex eo repetendam esse ducunt, quod processus (a) coronoides sub jugo condatur, alii è contrà eam à mutatâ musculorum directione pendere (b) autumant; utrique perperam: symptoma illud condilorum positione verisimilius explicatur.

MAXILLÆ luxatio parum per se noxia, pessima tamen, si non reponeretur, induceret symptomata, qualia sunt, febris, sopor, inflammatio, convulsiones, vomitus biliosi, ægrique tandem interitus. Hæc omnia luxationi incompletæ ob minorem musculorum distensionem difficilius succederent, &c. Luxatio completa facilius incompletâ reponitur, adeoque curatur &c.

LUXATIONIS hujusce repositio multiplici ratione obtineri potest: sunt qui colaphis maxillam suam in sedem compellant; alii

(a) Fabricium ab aquâ pendente hujus sententiæ auctorem, secuti sunt Celeb. Monro, *Mémoires de la Société d'Edimbourg*, tom. I. Platnerus *Instit. Chirurg.* §. 1127. &c.

(b) Vid. *Tractat. de morbis ossium*, auctore Celeb. Petit, Tom. I. pag. 57.

bacillo veluti veste, hinc posterioribus maxillæ inferioris, indè incisivis alterius maxillæ dentibus applicando, hunc in finem utuntur; quidam tandem bacillum brevius, & cylindricum usque ad posteriorem arcus maxillaris partem intrudunt, mentumque elevando, condilos musculorum retractioni permittunt. Cum autem unaquæque ex hisce methodis maxima secum trahat incommoda, maxilla sequenti ratione reponenda est.

AGER in sedili collocari debet, ejusque caput ministro quodam à tergo stante firmiter retineri: deindè chirurgus, pollices linteolis priùs involutos, posterioribus molaribus imponit, & volâ manuum anteriorem maxillæ partem complectitur, tum ramos maxillares deprimit, eosque postea retroagit, dùm pollices simul in latera conjicit, ne subitâ musculorum contractione lædantur. Hæc methodus, quam se pluries sine successu probasse scribit Celeb. Monro *, ab eâ tamen quam proponit, nullatenus differt, adeoque quibuslibet in circumstantiis adhibenda nobis videtur.

DENIQUE maxilla suum in locum reposita, fasciâ quâdam fundâ dictâ, defensivoque imbutâ debet retineri, & accidentia, si quæ sint, idoneis remediis debellari.

* *Mém. de la Société d'Edimbourg, Tom. I.*

Has Theses, DEO JUVANTE, & Præside M. RAPHAELE-BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA LUDOVICUS-PETRUS DUMONT, in almâ Universitate Parisiensis Artium Magister.

P A R I S I I S,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die Lunæ 22^a. Julii, anno Salutis 1754. à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.

PRO ACTU PUBLICO

ET MAGISTERII LAUREA.

Typis FR. DELAGUETTE, Chir. Collegii Typographi.